

חלק דיוני - פתרון מורחב יוני 2022

1. רשם בית משפט השלום קיבל את בקשת התובע לפטור מתשלום אגרה בעת הגשת התביעה. הנתבע מעוניין לערער על ההחלטה.
מה הדין?

- א. הנתבע רשאי לערער בזכות לבית המשפט המחוזי.
- ב. הנתבע רשאי לערער בזכות לבית משפט השלום.
- ג. הנתבע רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי.
- ד. הנתבע רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט השלום.

התשובה הנכונה היא ב' סעיפים 96 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 ערעור על החלטת רשם [12/ר] (תיקון מס' 1) תשמ"ה-1985 (תיקון מס' 3) תשמ"ו-1986
96. (א) פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי דינו, לענין ערעור, כפסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם. (1א) החלטה אחרת של רשם בכיר, דינה, לעניין ערעור, כדין החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם בכיר. (ב) החלטה אחרת של רשם שאינו רשם בכיר ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד. (1ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החלטת רשם בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, אינה ניתנת לערעור, ואולם החלטת רשם כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי ניתנת לערעור אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום ; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין. (ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב), למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיף 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו. (ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) על החלטה אחרת של רשם, למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיפים 41(ג) או 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון. (ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד. יישום- מדובר בהחלטה שאינה נמנית בצו נאמן. תשלום אגרה מערערים כהחלטה רגילה. בנוסף מדובר על החלטת רשם רגיל ולכן הערעור בזכות. שימו לב – אגרות ושכ"ט הם בצו נאמן ולכן אם היה מדובר בהחלטת שופט הערעור היה בסוף במסגרת הערעור על פסק הדין.

2. דוד הוא תושב צרפת שהגיע לביקור בארץ. במהלך ביקורו פגע דוד באושרה וגרם לה נזק גוף. אושרה הגישה תביעת נזיקין נגד דוד על נזק שמוערך על ידה ב-150,000 ש"ח. לנוכח חששה של אושרה כי דוד יעזוב את הארץ בשל התביעה, הגישה אושרה לבית המשפט גם בקשה ליתן צו עיכוב יציאה מהארץ נגד דוד.

איזה מהמשפטים הבאים משקף נכונה את המצב המשפטי?

- א. בית המשפט רשאי להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד דוד, ויחיל בעניינו את אותם מבחנים לעיכוב יציאה מהארץ החלים על תושבי ישראל.
- ב. בית המשפט רשאי להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד דוד לפי אותם מבחנים לעיכוב יציאה מהארץ החלים על תושבי ישראל אם שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד דוד מפני שאינו תושב ישראל.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד דוד משום שסכום התביעה אינו גבוה מספיק.

התשובה נכונה היא ב'

תקנה 124 תקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

124. (א) בית המשפט רשאי לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ ולהורות על הפקדת הדרכון או תעודת המעבר של המשיב או להתנות תנאים ליציאתו, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב עומד לצאת מן הארץ לתקופה ממושכת או לצמיתות, והעדרו מהארץ עלול להכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין; אם התובענה היא לפיצויים בשל נזק גוף – די אם בית המשפט השתכנע שקיים חשש סביר שהעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יינתן צו עיכוב יציאה מן הארץ בהתקיים אחד מהמפורטים להלן, **זולת אם בית המשפט שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת:**

(1) המשיב הוא תושב חוץ;

(2) שווי התביעה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, זולת אם התביעה היא למזונות.

(ג) צו עיכוב יציאה מן הארץ יינתן לשנה אחת בלבד, לכל היותר; ואולם בית המשפט רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ במתן צו חדש לתקופה שלא תעלה על שנה בכל פעם.

יישום – בהתאם לסעיף 124 לתקנות על-מנת להוציא עיכוב יציאה מן הארץ לתושב חוץ צריך בית המשפט להיות משוכנע כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת.

3. ד"ר אבינועם התבקש, בהסכמת הצדדים, לשמש עד מומחה מטעם בית המשפט. ד"ר אבינועם הצהיר כי הוא והשופט הדין בתביעה למדו יחד בבית הספר היסודי 30 שנה קודם לכן.

מהו הדין?

- א. בית המשפט רשאי לפסול את מינויו של ד"ר אבינועם כמומחה רק אם ביקש זאת אחד מבעלי הדין.
- ב. בית המשפט חייב לפסול את מינויו של ד"ר אבינועם אם ביקשו זאת שני הצדדים.
- ג. **בית המשפט רשאי לפסול את מינויו של ד"ר אבינועם כמומחה.**
- ד. בנסיבות העניין בית המשפט אינו רשאי לפסול את מינויו של ד"ר אבינועם כמומחה.

התשובה הנכונה היא ג'

תקנה 89 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

89. כדי למנוע מינוי מומחה מטעם בית המשפט המצוי בניגוד עניינים, תחול תקנה 16 לתקנות המומחים.

יישום – לפי נתוני השאלה, ד"ר אבינועם אשר ממונה כמומחה והשופט למדו יחד בבית הספר, משמע ניתן לקבוע כי יחול ניגוד עניינים ובית המשפט רשאי לפסול את מינויו של ד"ר אבינועם כמומחה.

4. נגד אברהם הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בנצרת. אברהם אינו מיוצג על ידי עורך דין, לכן בדיון הראשון מינה בית המשפט את עו"ד ציפורי לייצגו ולא נתן כל הוראה בדבר משך הייצוג. **מה הדין?**

א. עו"ד ציפורי ייצג את אברהם בכל ההליכים בפני בתי המשפט הנוגעים לכתב אישום זה, לרבות בערעור.
ב. עו"ד ציפורי ייצג את אברהם בכל ההליכים הנוגעים לכתב אישום זה ומתנהלים בפני בית המשפט המחוזי בנצרת בלבד.
ג. עו"ד ציפורי ייצג את אברהם בכל ההליכים הפליליים בפני בית המשפט המחוזי בנצרת.
ד. עו"ד ציפורי ייצג את אברהם רק בהליך ההקראה של כתב האישום בפני בית המשפט המחוזי בנצרת.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיף 16 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982
סניגור שמינהו בית המשפט ייצג את הנאשם בכל הליך לפני שופט או בית משפט, לרבות בערעור, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

יישום – מילות החוק בסעיף 16 ראה הדגשה.

5. באילו מקרים רשאי בית המשפט למנות כונס נכסים זמני על נכסים מסוימים שברשות המשיב?

א. אם שוכנע כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם וכי אי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.
ב. אם שוכנע כי קיים חשש סביר לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם וכי אי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.
ג. אין אפשרות למנות כונס נכס זמני על פי התקנות החדשות.
ד. אם שוכנע כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם וכי אי-מתן הצו יכביד באופן סביר על ביצוע פסק הדין.

התשובה הנכונה היא א'.

תקנה 111 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט-2018
11. (א) בית המשפט רשאי למנות כונס נכסים זמני (להלן בסימן זה – כונס) על נכסים מסוימים שברשות המשיב או ברשות מחזיק, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם או לכך שהמשיב או אדם אחר מטעמו עומד להעלים את הנכסים או להשמידם או כי הנכסים הופקו תוך ביצוע המעשה או המחדל נושא התביעה או שימשו לביצועו, וכי אי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.

יישום – מילות תקנה 111, ראה הדגשה.

6. משה הגיש נגד אמיר ונגד דוד תביעה בסדר דין מהיר. אמיר מעוניין להגיש נגד דוד הודעה לצד שלישי.
מה הדין?

- א. אמיר רשאי להגיש נגד דוד הודעה לצד שלישי ברשות בית המשפט.
ב. אמיר אינו רשאי להגיש נגד דוד הודעה לצד שלישי, שכן דוד הוא בעל דין בתובענה.
ג. בתביעה בסדר דין מהיר לא ניתן להגיש תביעה שכנגד ולא הודעה לצד שלישי.
ד. אמיר רשאי להגיש נגד דוד הודעה לצד שלישי, בלא צורך ברשות בית המשפט, ובלבד שנושאה של ההודעה לצד שלישי ונושא התובענה הוא אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות.

התשובה הנכונה היא א'.

תקנה 80 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

יישום- בדיון מהיר הודעת צד ג' צריך לבקש רשות. אם מדובר בתביעה שכנגד לא צריך לבקש רשות אבל לא ניתן להגיש כנגד בעלי דין חדשים. סכום התביעה שכנגד צריך להיות עד 75 אלף ₪ במידה ורוצים לחרוג זה צריך להיות באותו נושא ונסיבות.

7. יוסף הוא מנתח מפורסם בתחום הניתוחים הפלסטיים. נטלי ביקשה לבצע ניתוח פלסטי אצל יוסף, אשר הבטיח לה תוצאות מזהירות. אלא שהניתוח הסתבך, והתוצאה הייתה גרועה בהרבה ממצבה של נטלי לפני הניתוח. נטלי פונה אליכם לקבלת ייעוץ משפטי לתביעה בגין רשלנות רפואית.
כיצד תתנהל התביעה?

- א. על נטלי לצרף לכתב התביעה חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונתה להסתמך עליה, כתב ויתור על סודיות רפואית והצהרה בדבר מצבה הבריאותי בסמוך לפני הניתוח. על יוסף להגיש כתב הגנה בתוך 120 ימים.
ב. על נטלי לצרף לכתב התביעה חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונתה להסתמך עליה, כתב ויתור על סודיות רפואית והצהרה בדבר מצבה הבריאותי בסמוך לפני הניתוח. על יוסף להגיש כתב הגנה בתוך 60 ימים.
ג. על נטלי לצרף לכתב התביעה חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונתה להסתמך עליה, כתב ויתור על סודיות רפואית, וכן להגיש לנתבע תצהיר תשובות לשאלון נזקי גוף. על יוסף להגיש כתב הגנה בתוך 120 ימים.
ד. על נטלי לצרף לכתב התביעה חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונתה להסתמך עליה. על יוסף להגיש כתב הגנה בתוך 60 ימים.

התשובה הנכונה היא ג'.

תקנות 9, 15, 17 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

(ב) כתב הגנה יוגש בתוך שישים ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע, ובתביעה שעניינה רשלנות רפואית, יוגש כתב ההגנה **בתוך 120 ימים** ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע; בית המשפט רשאי להאריך את המועדים כאמור אם השתכנע כי קיימים טעמים המצדיקים זאת.

15. (א) לכתב טענות יצורפו מסמכים אלה בלבד והם יהיו נספחי כתב הטענות:
(1) העתק של מסמך מהותי וכל כתב אחר המשמש ביסוד הנטען בכתב הטענות; אם המסמך אינו ברשותו, יצוין בידי מי או היכן הוא מצוי, למיטב ידיעת בעל הדין;
(2) חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונת בעל הדין להסתמך עליה במהלך המשפט.
(3) בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף יצרף התובע לכתב התביעה כתב ויתור על סודיות רפואית, ערוך לפי נוסח טופס 1 שבתוספת הראשונה.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בעל דין לצרף לכתב טענות חוות דעת של מומחה שאינו בעניין של רפואה.

17. בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ימציא התובע לנתבע, יחד עם כתב התביעה, תצהיר שיכלול מענה לשאלות המפורטות בטופס 3 שבתוספת הראשונה, אם הן נוגעות לעניין, בלי להגיש העתק לתיק בית המשפט, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת; הנתבע רשאי להגיש לבית המשפט את התצהיר או חלק ממנו במהלך שמיעת הראיות.

יישום – על נטלי לצרף לכתב התביעה חוות דעת של מומחה רפואי וכו' זאת בהתאם ללשון התקנה המצ"ב.

8. אבישי מבקש להגיש כתב תביעה, והוא נועץ בכם לגבי הדרישות בתקנות בנוגע למבנה כתב התביעה. **מה יכלול חלקו השלישי של כתב התביעה?**

- א. רשימת הסעדים המבוקשים.
- ב. הזמנת הנתבע לדין.
- ג. העובדות המקנות את הסמכות לבית המשפט.
- ד. **הסבר מפורט של נסיבות המקרה שבגינו תובעים.**

התשובה הנכונה היא ד'.
תקנה 14 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

14. (א) חלקו השלישי של כתב הטענות יכלול את פירוט העובדות המשמשות יסוד לכתב הטענות וכל מידע נוסף, שתכליתו לסייע בהבהרת המחלוקת ובמיקוד הפלוגות שבין בעלי הדין

יישום – מילות התקנה.

9. במסגרת תביעתו של אייל נגד אורן נדרש אייל להמציא את תצהירי העדות הראשית מטעמו לאורן. עורך דינו של אייל שלח אל עורך דינו של אורן תצהירים בהיקף של 13 עמודים, כולל נספחים, בשעה 17:00 באמצעות מכשיר הפקסימיליה. **איזה מהמשפטים הבאים נכון?**

- א. היקף כה רחב של תצהירים לא ניתן להמציא באמצעות הפקס.
- ב. אין תוקף להמצאה באמצעות הפקס הנעשית לאחר השעה 15:00.
- ג. ההמצאה של תצהירי העדות הראשית בפקס אפשרית רק אם כתב התביעה או כתב ההגנה הומצאו אף הם באמצעות הפקס.
- ד. **כדי שלהמצאה בפקס יהיה תוקף, חובה לוודא טלפונית שהמסמך התקבל.**

התשובה הנכונה היא ד'.
תקנה 161 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

161. (ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימיליה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל.

יישום – מילות החוק.

10. איזה מבין המשפטים הבאים נכון לגבי חייב המוכר כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורין (להלן : חייב משלם)?

- א. כדי להיות מוכר כחייב משלם על חייב להראות ששילם 3 תשלומים רצופים לפי צו התשלומים בתיק. עם הכרתו כחייב משלם, ריבית המיתוספת לחוב תופחת ב-25%.
- ב. כדי להיות מוכר כחייב משלם על חייב להראות ששילם 6 תשלומים רצופים לפי צו התשלומים בתיק. עם הכרתו כחייב משלם, ריבית המיתוספת לחוב תופחת ב-25%.
- ג. כדי להיות מוכר כחייב משלם על חייב להראות ששילם 3 תשלומים רצופים לפי צו התשלומים בתיק. עם הכרתו כחייב משלם, יבוטלו כל העיקולים על רכשו.
- ד. כדי להיות מוכר כחייב משלם על חייב להראות ששילם 6 תשלומים רצופים לפי צו התשלומים בתיק. עם ההכרה כחייב משלם, יופחת סכום החוב ב-25%.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיף 3ב69, 7ב69 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

3ב69. חייב רשאי להגיש בקשה להכיר בו כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים בתיק שבו הוא משלם (בסימן זה – בקשה להכרה), אם שילם במועד את מספר התשלומים המזערי כאמור באחד מאלה, והמשיך לשלם במועד את התשלומים שנקבעו עד מועד מתן ההחלטה:

(1) שלושה תשלומים ברציפות – אם ניתן לו צו תשלומים בתיק;

(2) תשלום אחד – אם חלה עליו הוראת תשלום לפי כללים.

7ב69. הכיר מנהל לשכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל בחייב כחייב משלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים, כאמור בסעיף 5ב69 או 6ב69, לפי העניין, יפעל כמפורט להלן בתיק שבו ניתנה ההכרה:

- (1) אם מתווספת ריבית לחוב – יפחית בשיעור של 25 אחוזים את הריבית שתיווסף לחוב ממועד ההכרה ואילך;
- (2) יורה שלא לנקוט במסגרת התיק את ההליכים האלה, או יורה לעכבם או לבטלם, לפי העניין, אם ביצועם כבל החל:
- (א) עיקול חשבון עובר ושב לפי סעיף 43;
- (ב) עיקול משכורת לפי סעיף 43;
- (ג) עיקול מיטלטלין לפי סעיף 21(א) או 21א, למעט רכב;
- (ד) מימוש רכב שעוקל ברישום במשרד הרישוי לפי סעיף 21(א);
- (ה) (נמחקה).

יישום- התנאים בחוק כדי להכיר בחייב כמשלם זה שהוא שילם 3 תשלומים רצופים במידה והוא עומד בתנאי והוא הגיש ברשה למנהל להכרה, הריבית תופחת לו ב- 25%. שימו לב במידה והוא מפר את הוראות התשלומים ומפסיק לשלם.

ניתן לבקש שיפסיקו להכיר בו כמשלם ואז הריבית תחזור. הוא לא יכול להגיש בקשה בעתיד.

11. למשרד עורך דין מגיע חייב עם חובות שונים בלשכות ההוצאה לפועל. מתברר כי סך כל החובות הוא 120,000 ש"ח. עקב נסיבות שונות אין לחייב שום אפשרות לשלם את הסכום הזה ואפילו לא חלק קטן ממנו. החייב מסביר לעורך דין שהוא שמע על מסלול הקרוי "חייב מוגבל באמצעים" ושואל אם המסלול הזה יכול להיות פתרון עבורו.
מה יענה עורך הדין לפי המצב המשפטי הנוכחי?

א. מסלול חייב מוגבל באמצעים יכול להיות פתרון, אם כי בלי לשלם ולו חלק קטן של החוב לא ניתן לדעת מראש אם החייב יקבל הפטר.
ב. אין אפשרות להיות חייב מוגבל באמצעים, ועל החייב לפנות בבקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון. ההליכים יתנהלו בבית משפט השלום.
ג. אין אפשרות להיות חייב מוגבל באמצעים, ועל החייב להגיש בקשה להליכי חדלות פירעון. ההליכים יתנהלו בפני רשם ההוצאה לפועל.
ד. אפשר להגיש בקשה להיות מוכרז חייב מוגבל באמצעים, אך אם החייב לא יכול להתחייב לפרוע את כל החובות בתוך 4 שנים, הבקשה תידון בבית משפט השלום כבקשה לחדלות פירעון.

התשובה הנכונה היא ג'

סעיף 2א7, 1969 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

1969. מיום התחילה של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לא יוכרז חייב מוגבל באמצעים לפי סימן זה.

יישום- שימו לב שלא ניתן להכריז על חייב מוגבל באמצעים החל מכניסת חוק חדלות פירעון. ולכן כל החלופות שמאפשרות הכרזה של מוגבל באמצעים לא רלוונטיות ועל כן פסולות.

12. משה קיבל פסק דין נגד ראובן (החייב) ולפיו עליו לשלם סכום מסוים במסגרת הסדר תשלומים שנקבע. החייב לא שילם את הכספים, ומשה פתח תיק הוצאה לפועל והתחיל לנקוט הליכים. ראובן טוען שאין מקום לנקוט הליכים משום שלטענתו פסק הדין אינו ברור די הצורך בעניין המועדים והדרך שבה יש לממש את הסדר התשלומים. לטענת ראובן, יש לקבל הבהרה מאת בית המשפט שנתן את פסק הדין בטרם יחלו לנקוט הליכים.

מה הדין?

א. החייב הנפגע רשאי לפנות מיוזמתו לבית המשפט שנתן את פסק הדין ולבקש את הבהרתו.
ב. החייב הנפגע רשאי לפנות מיוזמתו לרשם ההוצאה לפועל ולטעון לצורך הבהרה. על רשם ההוצאה לפועל לעכב הליכים כדי לתת לחייב אפשרות לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין ולבקש את הבהרתו.
ג. החייב הנפגע רשאי לפנות מיוזמתו לרשם ההוצאה לפועל ולטעון לצורך הבהרה. על רשם ההוצאה לפועל להעביר את השאלה לדיון בפני בית המשפט שנתן את פסק הדין.
ד. **החייב הנפגע רשאי לפנות מיוזמתו לרשם ההוצאה לפועל ולטעון לצורך הבהרה. לנוכח פנייתו של החייב על רשם ההוצאה להחליט אם יש מקום לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין בשאלת הבהרה אם לאו.**

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיף 12 חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

12. היה רשם ההוצאה לפועל סבור שפסק הדין או חלק ממנו טעון הבהרה לשם ביצועו, רשאי הוא לפנות בכתב לבית המשפט שנתנו כדי לקבל הבהרה; אין בפנייה זו כדי לעכב ביצועו של אותו חלק של פסק-הדין שאינו טעון הבהרה.

יישום- החייב לא יכול לפנות ישירות לבית משפט להבהרה. החייב צריך לפנות לרשם ההוצאה לפועל והוא זה שיחליט האם יש סיבה לפנות לבית המשפט ולהבהיר את פסק הדין.

13. לאה הגישה בקשה למזונות זמניים במסגרת תביעת מזונות בעניין הילדים המשותפים לה ולרפי, בן זוגה, המתנהלת בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד. הבקשה הומצאה לרפי בו ביום.
מה הדין?

- א. על רפי להגיש את תשובתו לבקשה בתוך 15 ימים.
- ב. רק אם החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, יהיה רפי רשאי להגיב לה בתוך 14 ימים או בתוך מועד אחר שקבע בית המשפט.
- ג. על רפי להגיש את תשובתו לבקשה בתוך 10 ימים.
- ד. רק אם החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, יהיה רפי רשאי להגיב לה בתוך 30 ימים או בתוך מועד אחר שקבע בית המשפט.

התשובה הנכונה היא ב'.
תקנה 33 לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020
33. (ג) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, המשיב רשאי להשיב לה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו, או בתוך מועד אחר שהורה עליו בית המשפט; בתשובתו יפרט המשיב את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לאימות העובדות שביסוד התשובה.
יישום – בהתאם לתקנה לבית המשפט לענייני משפחה, רפי רשאי להשיב בתוך 14 יום מהיום שהומצא לו או בתוך מועד אחר שהורה ביהמ"ש.

14. אליאס הגיש תביעה על סך 45,000 ש"ח בבית משפט השלום בתל אביב נגד עופר, בגין נזק שגרם עופר למכונה במפעל של אליאס. עופר אינו מיוצג על ידי עורך דין, אך הוא הגיש כתב הגנה.
האם ניתן לחייב את הצדדים להתייצב לפגישת מהו"ת?

- א. כן, לאור סוג התביעה וסכומה.
- ב. לא, מכיוון שסכום התביעה נמוך מ-50,000 ש"ח.
- ג. כן, שכן חובה להשתתף בפגישת מהו"ת בכל תביעה מעל 40,000 ש"ח.
- ד. לא, מכיוון שעופר אינו מיוצג.

התשובה הנכונה היא א'.
תקנה 37 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט-2018
37. (ב) לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, ימנה הממונה מגשר מהו"ת לצורך קיום פגישת מהו"ת בתובענה שסכומה או ששווי נושאה עולה על 40,000 שקלים חדשים, למעט בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, בין אם בעל הדין באותה תובענה מיוצג בידי עורך דין ובין אם לאו; בית המשפט יודיע לצדדים על מינוי מגשר המהו"ת ויעביר אליו את כתבי הטענות; לעניין זה דין בקשת רשות להתגונן כדין כתב הגנה.
יישום – היות וסכום התביעה הינו 45,000 ש"ח ימנה הממונה מגשר מהו"ת. ראה האמור בתקנה (מודגש).

15. ריקי מבקשת לקבל סעד זמני במסגרת תביעת הקניין הרוחני שהגישה נגד יותם, אשר לטענתה השאיר אותה חסרת כול כאשר מכר את המחזה שכתבו יחדיו תחת שמו בלבד. לריקי אין כסף שתוכל להפקיד כערובה או ערב שיוכל לערוב ליכולותיה הכספיות.
מה הדין?

א. חובה על ריקי לצרף לבקשה ערובה, אך מטעמים מיוחדים רשאי בית המשפט לפטור את ריקי מהתחייבות עצמית, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.
ב. לא ניתן לקבל סעד זמני ללא התחייבות עצמית וערובה לפיצוי על כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.
ג. התחייבות עצמית וערובה אינן תנאי לקבלת סעד זמני, ולבית המשפט שיקול דעת אם לדרוש מריקי את שתיהן או איזו מהן.
ד. **חובה על ריקי לצרף לבקשה התחייבות עצמית, אך מטעמים מיוחדים רשאי בית המשפט לפטור אותה מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.**

התשובה הנכונה היא ד'.

תקנה 96 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018
התחייבות עצמית וערובה

96. (א) סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.
(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.
(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני בכמה ערובות; הסעד הזמני ייכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.
"ערובה" – הפקדת סכום כסף בקופת בית המשפט או מתן ערבות צד שלישי לרבות ערבות של מוסד פיננסי;

יישום – בהתאם לסעיף ריקי חייבת לצרף התחייבות עצמית, ולגבי הפקדת ערובה ניתן לפטור אותה מטעמים מיוחדים אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.

16. אביב הגיש נגד עדי תביעה בגין העתקה חד-פעמית של מוצר המוגן בפטנט. כדי לסייע לו בהוכחת עילת התביעה מבקש אביב לשים ידו על כלים ששימשו לכאורה את עדי לייצור המוצר המועתק. אביב חושש כי עדי תשמיד את הכלים או תעלימם אם לא יפעל בהקדם.
מהו הסעד המתאים ביותר?

- א. צו להגבלת שימוש בכלים.
- ב. צו מניעה זמני למניעת השמדת הכלים.
- ג. צו עיקול זמני על הכלים.
- ד. **צו לתפיסת ראיות.**

התשובה הנכונה היא ד'.

תקנה 123 לתקנות סדר דין האזרחי התשע"ט- 2018

123. (א) בית המשפט רשאי למנות אדם לממונה על תפיסת ראיות לשם ביצוע חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של ראיות המצויות בידי המשיב או בשליטתו אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב או אדם אחר מטעמו עלול להעלים את הראיות, לערוך בהן שינויים או להשמידן, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על גילוי האמת.
(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לכל אדם לאפשר למתמנה כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם, לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן לפי תקנת משנה (א).

יישום - צו תפסת ראיות זה הסעד שיכול לסייע במידה ויש חשש להעלמת ראיות/ השמדה.

17. תמר קנתה רכב מחברת "קאר פור יו בע"מ" (להלן: החברה) בעת הרכישה הובטח לה כי הרכב יימסר לה בתוך 3 ימים, וכך גם נכתב בזיכרון הדברים שעליו חתמו הצדדים. אולם, בסופו של דבר, מסרה החברה לתמר את הרכב רק כעבור 20 ימים. תמר מעוניינת לתבוע את החברה בתביעה בסך 25,000 ש"ח על הנזק שנגרם לה, והיא מתלבטת כיצד עליה לעשות זאת.
מה הדין?

- א. בשל גובה התביעה ניתן להגיש רק בבית משפט לתביעות קטנות.
- ב. מכיוון שהנתבעת היא חברה בע"מ ניתן להגיש את התביעה רק בהליך דיון מהיר.
- ג. **תמר יכולה לבחור אם להגיש את התביעה בבית משפט השלום בהליך של סדר דין מהיר או בבית משפט לתביעות קטנות.**
- ד. אם תמר עורכת דין עליה להגיש את התביעה בסדר דין מהיר, ואם היא לא עורכת דין עליה להגיש את התביעה בבית משפט לתביעות קטנות.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיפים 60, 61 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 תקנה 78 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018
(א) בית משפט לתביעות קטנות ידון בתביעה אזרחית שהגיש יחיד
(1) לתשלום סכום שאינו עולה על 34,600 שקלים חדשים;
(2) למתן צו להחלפת מצרך או לתיקונו או לביטול עסקה, כששווי המצרך או התיקון או סכום העסקה, לפי הענין, אינו עולה על הסכום האמור בפסקה (1),
ובתביעה-שכנגד לסכום או לצו כאמור, ובלבד שהתביעות אינן לפי זכות שהומחתה או שהוסבה ואינן בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר.

- 78. (א) פרק זה יחול על תביעה, באחד ממקרים אלה:
(1) תביעה שסכומה או שווי נושאה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים, זולת כל אלה:
(א) תביעה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית;
(ב) תביעה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;
(2) תביעה לפינוי מושכר.

יישום – התביעה שתמר מתכננת להגיש היא תביעת יחיד על סכום של 25,000 ש"ח, לכן היא יכולה לבחור להגיש זאת כתביעה קטנה בביהמ"ש לתביעות קטנות או בביהמ"ש שלום בהליך של סדר דין מהיר היות ויש זיכרון דברים שעליו חתמו הצדדים.

18. משלא הצליח חבר הכנסת אברהם להקים ממשלה, ובטרם הטיל נשיא המדינה את מלאכת הרכבת הממשלה על חבר כנסת אחר, הגיש חבר הכנסת לוי הצעת חוק לפיזור הכנסת. חיים סבור כי משלא התהוותה ממשלה מכהנת הצעה זו סותרת את הוראות חוק יסוד: הממשלה.
מה הדין?

- א. חיים צודק. לפי הוראות חוק יסוד: הכנסת, הכנסת יכולה לפזר את עצמה רק מחמת אי-קבלת חוק התקציב בתוך 3 חודשים מיום תחילת שנת הכספים.
- ב. חיים צודק. תקופת כהונתה של הכנסת היא 4 שנים. משכך, ובהיעדר עילה מתאימה לפיזור אוטומטי בחוק, אין הכנסת יכולה לפזר את עצמה.
- ג. **חיים טועה. לכנסת סמכות רחבה לפזר את עצמה עת נתקבל החוק ברוב חברי הכנסת ונקבע בו מועד לבחירות בתוך 5 חודשים מיום קבלת החוק.**
- ד. חיים צודק. בטרם תפזר הכנסת את עצמה, על נשיא המדינה להודיע ליושב ראש הכנסת כי אינו רואה אפשרות להגיע להרכבת ממשלה.

התשובה הנכונה היא ג'.
סעיפים 34,35 לחוק יסוד הכנסת, סעיף 12 לחוק יסוד: הממשלה (וכן בג"ץ 3747/19 עו"ד יצחק איזרם ואח' נ' הכנסת ישראל ואח')
חוק יסוד הכנסת:
34. לא תחליט הכנסת להתפזר לפני גמר תקופת כהונתה, אלא בדרך קבלת חוק לענין זה, ברוב חברי הכנסת.
35. **החוק על התפזרות הכנסת יכול הוראה על מועד הבחירות לכנסת שלאחריה, שלא יהיה מאוחר מחמישה חודשים מיום קבלת החוק.**
חוק יסוד הממשלה:
12. נתקבל חוק על התפזרות הכנסת, ייפסקו ההליכים להרכבת ממשלה.
יישום – מילות חוקי היסוד, ראה מודגש.

19. ראובן הגיש נגד שמעון תביעה בהליך בסדר דין רגיל. שמעון הגיש כתב הגנה ושלח הודעת צד ג' ללוי. לוי מעוניין להגיש תביעה שכנגד נגד שמעון.
מה הדין?

א. לוי רשאי להגיש תביעה שכנגד אך ורק נגד בעלי הדין בתביעה המקורית.
ב. לוי רשאי להגיש תביעה שכנגד אך ורק אם נושאה ונושא ההודעה הם אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות.
ג. **לוי אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד.**
ד. לוי רשאי להגיש תביעה שכנגד אם ניתנה לכך רשות בית המשפט.

התשובה הנכונה היא ג'.
תקנה 23 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט- 2018
23. (ג) דין צד שלישי שהומצאה לו הודעה, כדין נתבע לכל דבר ועניין, ואולם הוא אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד.
יישום – מילות החוק.

20. ראובן פתח תיק הוצאה לפועל נגד משה במסלול רגיל. החוב הפסוק עומד על סך של 10,000 ש"ח. חלפו 60 ימים ממועד המצאת האזהרה למשה בדרך של המצאה מלאה. ראובן יודע שלמשה יש אישה וילדים ושבזמן האחרון היה ביניהם סכסוך. הוא חושש כי אם יש פסק דין מזונות נגד משה, הדבר יקשה עליו את הגבייה. ראובן מעוניין לקבל מידע על דבר קיומו של חוב פסוק הנובע ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות.
מה הדין?

א. ראובן אינו רשאי לקבל מידע זה אלא אם חוב המזונות עולה על סכום דמי מזונות לשנתיים.
ב. **ראובן רשאי לקבל מידע על קיום תיק מזונות אם סכום חוב המזונות עולה על סכום דמי מזונות של 3 חודשים.**
ג. ראובן אינו רשאי לקבל מידע משום שהחוב של משה כלפיו נמוך מ-20,000 ש"ח.

ד. ראובן רשאי להגיש את הבקשה לקבל מידע לרשם ההוצאה לפועל, אבל יקבל מידע רק במקרה שבו תיק המזונות מתנהל במסלול מזונות.

התשובה הנכונה היא ב'.

סעיף 3ב7 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

3ב7. (א) לשם שקילת הכדאיות של נקיטת הליך לגביית החוב הפסוק מהחייב או המשך ניהולו של הליך כאמור, ולשם כך בלבד, ובשים לב להוראת סעיף 76(א3), רשאי זוכה לקבל מידע על דבר קיומו של חוב פסוק הנובע ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות (בסעיף זה – חוב מזונות) בתיק הוצאה לפועל אחר המתנהל נגד החייב, אם מתקיימים כל אלה:

- (1) חלפו 30 ימים ממועד המצאת האזהרה לחייב בדרך של המצאה מלאה;
- (2) חוב המזונות בתיק ההוצאה לפועל עולה על סכום דמי המזונות של שלושה חודשים לפי פסק דין למזונות שניתן נגד החייב או 15,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;
- (3) חובו של החייב לזוכה עולה על 5,000 שקלים חדשים.

יישום – ראובן יכול לקבל מידע על חוב המזונות היות והוא זוכה בתיק והוא עומד ב3 התנאים המתקיימים בחוק. ראה מודגש.

21. בית המשפט המחוזי בירושלים הרשיע בפסק דינו סגן שר בעבירה שיש עימה קלון. **מתי תיפסק כהונתו של סגן השר?**

- א. כהונת סגן השר תיפסק בו ביום.
- ב. כהונת סגן השר תיפסק בתום 48 שעות ממועד פרסום פסק הדין בעניינו.
- ג. כהונת סגן השר תיפסק בתום 48 שעות מהמועד שבו הצביעה הכנסת על סיום כהונתו.
- ד. כהונת סגן השר תיפסק בתום 48 שעות מרגע הפיכת פסק הדין לחלוט.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיף 27 לחוק יסוד: הממשלה.

27. בית המשפט שהרשיע סגן שר בעבירה יקבע בפסק דינו אם יש באותה עבירה משום קלון; קבע בית המשפט כאמור, תיפסק כהונתו של סגן השר ביום מתן פסק הדין. יישום – מילות החוק.

22. איתן, תושב חיפה, הוא הבעלים הרשומים של קרקע בנצרת (להלן: הנכס) בנק "הר וגיא", אשר לטובתו ממושכן הנכס, מגיש נגד איתן תביעה למימוש הנכס בגין חוב של 1,000,000 ש"ח שצבר איתן בבנק.

בהנחה שאין הסכם שיפוט בין הצדדים, מי מוסמך לדון בתביעה?

- א. בית המשפט המחוזי בנצרת בלבד.
- ב. בית המשפט המחוזי בחיפה או בית המשפט המחוזי בנצרת.
- ג. בית משפט השלום בחיפה או בית משפט השלום בנצרת.
- ד. בית משפט השלום בחיפה בלבד.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיפים 40, 51 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, תקנה 7 לתקנות סדר דין אזרחי, התשע"ט-2018

(א) בית משפט שלום ידון באלה:

- (2) תביעות אזרחיות – למעט תביעות הנוגעות למקרקעין – כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים ביום הגשת התובענה, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין;
- (3) תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שענינן חזקה או שימוש במיטלטלין, יהיה שוויו של נושא התביעה אשר

יהיה; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין;

7. (א) תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחלוקת שבשלו תובעים ואם היתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם.

יישום – מדובר בתביעה העוסקת במימוש מקרקעין המצוי בנצרת, לפיכך – התביעה תוגש בבית משפט המחוזי בנצרת.

23. נגד יעל הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בירושלים. יעל פנתה ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לעיכוב הליכים. היועץ המשפטי לממשלה החליט בהודעה מנומקת בכתב לקבל את בקשתה לאחר שהתביעה סיימה את הבאת ראיותיה בפני בית המשפט ולפני תחילת פרשת ההגנה. מה הדין?

- א. חובה על בית המשפט להפסיק את ההליכים באותו משפט.
- ב. בית המשפט רשאי להפסיק את ההליכים באותו משפט לפי שיקול דעתו. ג. בית המשפט רשאי להפסיק את ההליכים באותו משפט רק אם לפי נסיבות העניין לא הוכחה אשמתה של יעל אף לכאורה.
- ד. בשלב זה בית המשפט אינו רשאי להפסיק את ההליכים.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982

231. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב אישום ולפני הכרעת הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור יפסיק בית המשפט את ההליכים באותו משפט.

יישום – במידה והיועץ המשפטי כתב הודעה מנומקת לבית המשפט לעכב את הליכי המשפט, יפסיק בית המשפט את ההליכים. ראה האמור בחוק (מודגש).

24. לאחר שבית משפט השלום בבאר שבע הרשיע את ערן בעבירת התקיפה שביצע כלפי עדית, הגישה עדית נגד ערן תובענה אזרחית נגדרת להרשעה בפלילים. בהליך האזרחי מעוניין ערן להביא ראיה לסתור ממצא עובדתי אחד שנקבע במשפט הפלילי, אשר לטענתו היה שגוי. מה הדין?

- א. ערן רשאי להביא ראיה לסתור את הממצא העובדתי.
- ב. ערן אינו רשאי להביא ראיה לסתור את הממצא העובדתי אלא ברשות בית המשפט.
- ג. ערן רשאי להביא ראיה לסתור את הממצא העובדתי רק ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.
- ד. ערן אינו רשאי להביא ראיה לסתור את הממצא העובדתי.

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיף 42 לפקודת הראיות (נוסח משולב), התשל"א-1971

42. בדיון בתביעה אזרחית לפי סעיף 35 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, יראו את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי כאילו נקבעו במשפט אזרחי.

יישום – ראה האמור בחוק.

25. לאחר שעו"ד כהן השיב לכתב הקובלנה שהוגש נגדו החליטה ועדת האתיקה לחזור בה באופן חד-צדדי מהאישום.
מה הדין?

- א. ועדת האתיקה איננה יכולה לחזור בה באופן חד-צדדי מהאישום אלא בהסכמת הנקבל, עו"ד כהן.
ב. לאחר שהשיב עו"ד כהן לכתב הקובלנה דין החזרה הינו זיכוי.
ג. לאחר שהשיב עו"ד כהן לכתב הקובלנה דין החזרה הינו ביטול כתב הקובלנה.
ד. ועדת האתיקה איננה יכולה לחזור בה מכתב הקובלנה אלא באישור בית הדין.

התשובה הנכונה היא ב'.

סעיף 19 לכללי לשעת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), התשע"ה – 2015
19. (א) הקובל רשאי לחזור בו מאישומים שבקובלנה, כולם או מקצתם; חזרה מאישום תהיה בהודעה בכתב לבית הדין.

(ב) חזר בו קובל מאישום לפני שהוגשה תשובת הנקבל לקובלנה כאמור בסעיף 27, יבטל בית הדין את האישום; חזר בו לאחר מכן, יזכה בית הדין את הנקבל מאותו אישום.

יישום – ועדת האתיקה רשאית לחזור בה מהאישום, חזרה לאחר השבה של עו"ד לכתב הקובלנה דינה זיכוי, ראה האמור בחוק.

26. ועדת האתיקה הגישה כתב קובלנה נגד עורך הדין, אך לאחר מכן גילתה כי טעתה בסעיפי האישום בכתב הקובלנה, ולכן היא מעוניינת לתקן אותו.
האם היא רשאית לעשות כן?

- א. ועדת האתיקה רשאית תמיד לתקן את כתב הקובלנה.
ב. אם עורך הדין כבר השיב לכתב הקובלנה בית הדין רשאי לקבל את הבקשה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
ג. אם עורך הדין לא השיב לכתב הקובלנה ועדת האתיקה רשאית לתקנו במסירת הודעה לבית הדין ובה פירוט השינוי.
ד. משהוגש כתב הקובלנה לא ניתן לבצע בו שינויים.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיף 18 לכללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), התשע"ה – 2015
18. (א) קובל רשאי, בכל עת עד להגשת תשובת הנקבל כאמור בסעיף 27, לתקן את הקובלנה, להוסיף עליה או לגרוע ממנה, במסירת הודעה לבית הדין המפרטת את השינוי; בית הדין ימציא לנקבל העתק של ההודעה.

(ב) ביקש זאת הקובל, רשאי בית הדין, בכל עת לאחר תחילת הדיון, לתקן את הקובלנה, להוסיף עליה או לגרוע ממנה, ובלבד שניתנה לנקבל הזדמנות סבירה להשיב; התיקון ייעשה בקובלנה או יירשם בפרוטוקול.

יישום – מילות החוק.

27. לוועדת האתיקה הגיעו ידיעות שעורך דין מבצע עבירות אתיות, ולצורך ביסוס התשתית הראייתית היא ביצעה חקירה באמצעות משרד חקירות פרטי. במהלך ניהול ההליך המשמעותי ביקשה ועדת האתיקה להעיד את החוקר שביצע את החקירה ולהגיש באמצעותו את דוח החקירה, אך עורך הדין הנקבל התנגד וטען שאסור היה לוועדת האתיקה לבצע חקירה ותוצריה אינם קבילים.
מה הדין?

- א. ועדת האתיקה רשאית לערוך בירור באמצעות משרד חקירות פרטי אם היא סבורה כי יש צורך בכך להליך הבירור המשמעותי.
ב. על ועדת האתיקה חל איסור להפעיל משרד חקירות פרטי.
ג. ועדת האתיקה רשאית להעיד את החוקר, אבל לא להגיש באמצעותו את דוח החקירה.
ד. ועדת האתיקה לא צריכה כלל להעיד את החוקר, והיא רשאית להגיש את דוח החקירה גם בלעדיו.

התשובה הנכונה היא א'.

סעיף 18 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, בר"ש 1190/18 ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין- מחוז ת"א והמרכז נ' דוד ידיד

בר"ש 1190/18 ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין- מחוז ת"א והמרכז נ' דוד ידיד

העולה מכל המקובץ, כי לא היה בסיס – משפטי או עובדתי – לקבוע כי בנסיבות עניינינו חרגה ועדת האתיקה מסמכותה, וכפועל יוצא כי הראיות שנאספו במסגרת הבירור שביצעה הושגו באופן בלתי חוקי המחייב את פסילתן.

בשולי הדברים, אעיר כי גם אם היה מדובר בחקירה סמויה החורגת מסמכותה של המערערת, כפי שקבע בית משפט קמא, ספק בעיניי אם היה מקום בעניינינו להחלת הלכת יששכרוב. הלכה זו קבעה דוקטרינה פסיקתית לפסילת קבילות הודאות וראיות אחרות שהושגו שלא כדין בהליך הפלילי, ויישומה בהליכים משמעותיים מעורר שאלות לא פשוטות. כך למשל, סעיף 67 לחוק לשכת עורכי הדין קובע כי "בית דין משמעותי רשאי, מטעמים מיוחדים שיפרט בהחלטתו, לקבל ראיה אף אם לא היתה כשרה להתקבל בבית משפט". מכל מקום, כאשר נקבע כי פעולה של רשות מינהלית חרגה מסמכותה, פסלות ההחלטה שנתקבלה נובעת מכללי המשפט המינהלי בנוגע לפעולה החורגת מסמכות, ואינה נדרשת לדוקטרינות בדבר קבילות ראיות מתחום המשפט הפלילי. ואכן, בענין פלונית לא נזקק בית משפט זה להלכת יששכרוב בפוסלו את החלטת הוועדה הרפואית.

אשר על כן, אציע לחבריי לקבל את הערעור ולבטל את פסק דינו של בית משפט קמא, כך שהרשעתו של המשיב תעמוד על כנה, וכך גם העונש שנגזר בצדה. המשיב יישא בהוצאות המערערת בסך של 15,000 ₪.

יישום – בפס"ד נקבע כי ועדת האתיקה רשאית לערוך בירור באמצעות משרד חקירות פרטי. ראה המודגש בפס"ד.

28. נאשם בעבירות מין מבקש לערער על החלטת בית המשפט לקיים את הדיון בדלתיים סגורות. האם הוא יכול לעשות זאת?

- א. כן, במסגרת ערעור בזכות.
ב. כן, במסגרת ערעור ברשות.
ג. לא, זכות הערעור היא רק של המדינה בעניין זה בשל העניין לציבור.
ד. לא, אין כלל זכות ערעור על החלטה זו.

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיפים 68, 74 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984

68. (ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:
(11) לשם הגנה על עניינו של נפגע עבירה או של עבריין מין, בהליך לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006;
יישום – אין זכות ערעור להחלטה זו, ראה האמור בחוק.

29. בסופה של עבודה מאומצת גילה עורך דין כי הערעור המינהלי שהוא מבקש להגיש לבית המשפט לעניינים מינהליים מתפרש על פני 14 עמודים בשל הצורך להציג עניין עובדתי ארוך שנים.
מה הדין?

- א. ערעור מוגבל ל-9 עמודים, ולכן יש לקצר את כתב הטענות.
- ב. ככלל, ערעור מוגבל ל-9 עמודים, ולכן יש לבקש מבית המשפט, מראש, אישור להגדלת מספר העמודים.
- ג. ככלל, ערעור מוגבל ל-9 עמודים, ולכן יש להגיש את הערעור לצד בקשה להגדלת מספר העמודים.
- ד. ככלל, אין מגבלה על מספר העמודים בערעור מינהלי.

התשובה הנכונה היא ד'.
תקנה 28 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000
28. (א) הוראות פרק י"ז לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו על ערעור לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, אם אין בחוק ובתקנות אלה הוראה אחרת לענין הנדון, ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה.
יישום – הוראות החוק.

30. עורך דין מסר למרשתו ביום 2.6.2022 החלטה של רשות מינהלית שדחתה בקשה שהוא הגיש עבורה. עורך הדין קיבל את המכתב ביום 29.5.2022 על המכתב מופיע התאריך, 1.5.2022 אך בפועל הוא נשלח בדואר רק ביום 8.5.2022.

בהנחה שאין שיהוי, מתי המועד האחרון לעתור נגד ההחלטה?

- א. 45 ימים מיום 2.6.2022
- ב. 45 ימים מיום 29.5.2022
- ג. 45 ימים מיום 8.5.2022
- ד. 45 ימים מיום 1.5.2022

התשובה הנכונה היא ב'.
תקנה 3 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000
3. (א) עתירה תוגש במועד שנקבע לכך בדיון.
(ב) לא נקבע מועד כאמור, תוגש העתירה בלא שיהוי, לפי נסיבות הענין, ולא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום שהחלטה פורסמה כדין, או מיום שהעותר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעותר עליה, לפי המוקדם.
יישום – סופרים את מניין הימים מיום שהעותר קיבל הודעה עליה, בהתאם לחוק, לכן 45 יום מתאריך 29.5.2022.

31. בין יוסי לארנון הסכם חתום שמכוחו על ארנון לשלם ליוסי סך של 30,000 ש"ח. יוסי מבקש לתבוע מארנון סכום זה ישירות בהוצאה לפועל. יוסי שלח התראה לארנון על כוונתו לפנות להוצאה לפועל בדואר רשום עם אישור מסירה. **מה הדין?**

א. 30 יום לאחר שארנון יאשר את קבלת ההתראה, ולא יאוחר משנה מיום האישור, יוכל יוסי להגיש את ההסכם כמות שהוא להוצאה לפועל לשם ביצועו ולדרוש שתפעל נגד ארנון לגביית הסכום. ארנון יוכל להגיש להוצאה לפועל התנגדות לבקשת הביצוע.
ב. 30 יום לאחר שארנון יאשר את קבלת ההתראה, ולא יאוחר משנה מיום האישור, יוכל יוסי להגיש תביעה להוצאה לפועל, לצרף לה את ההסכם ואת אישור המסירה, ולדרוש שתפעל נגד ארנון לגביית הסכום. ארנון יוכל להגיש להוצאה לפועל כתב הגנה.
ג. 30 יום לאחר שארנון יאשר את קבלת ההתראה, ולא יאוחר מחצי שנה מיום האישור, יוכל יוסי להגיש תביעה להוצאה לפועל, לצרף לה את ההסכם ואת אישור המסירה ולדרוש שתפעל נגד ארנון לגביית הסכום. ארנון יוכל להגיש להוצאה לפועל התנגדות לבקשת הביצוע.
ד. **30 יום לאחר שארנון יאשר את קבלת ההתראה, ולא יאוחר משנה מיום האישור, יוכל יוסי להגיש תביעה להוצאה לפועל, לצרף לה את ההסכם ואת אישור המסירה, ולדרוש שתפעל נגד ארנון לגביית הסכום. ארנון יוכל להגיש להוצאה לפועל התנגדות לבקשת הביצוע**

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיף 1א81 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967

1א81. (א) תביעה שהיא אחת מאלה :

(1) תביעה על סכום כסף קצוב הבאה מכוח חוזה או התחייבות מפורשים, שיש עליה ראייה בכתב ;
(2) תביעה הבאה מכוח חיוב לשלם סכום כסף קצוב שעילתו בהוראה מפורשת של חיקוק,
ניתן לבקש לבצעה בהוצאה לפועל כמו פסק דין של בית משפט בכפוף להוראות סעיף זה, ובלבד שסכום התביעה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים ביום הגשתה, והוא אף אם עלה הסכום לאחר מכן מחמת הפרשי ריבית או הצמדה (בסעיף זה - תביעה על סכום קצוב).

יישום – מדובר בהסכם חתום על ידי יוסי וארנון, שעל ארנון לשלם סכום של 30,000 ש"ח לכן ניתן להגיש תביעה על סכום קצוב בהוצאה לפועל. ארנון אף יוכל להגיש התנגדות בהוצאה לפועל.

32. נגד ראובן, שמעון וזבולון הוגש כתב אישום בגין סחיטה באיומים, והם הואשמו בו בסדר זה. במסגרת פרשת ההגנה קרא שמעון ליצחק להעיד מטעמו כעד הגנה. **מהו סדר חקירתו של יצחק?**

א. חקירה ראשית בידי שמעון, בידי ראובן ובידי זבולון בסדר זה, חקירה נגדית בידי התובע וחקירה חוזרת בידי שמעון, בידי ראובן ובידי זבולון בסדר זה.
ב. חקירה ראשית בידי ראובן, בידי שמעון ובידי זבולון בסדר זה חקירה נגדית בידי התובע וחקירה חוזרת בידי ראובן, בידי שמעון ובידי זבולון בסדר זה.
ג. **חקירה ראשית בידי שמעון, בידי ראובן ובידי זבולון בסדר זה, חקירה נגדית בידי התובע וחקירה חוזרת בידי זבולון, בידי ראובן ובידי שמעון בסדר זה.**
ד. חקירה ראשית בידי ראובן, בידי שמעון ובידי זבולון בסדר זה, חקירה נגדית בידי התובע וחקירה חוזרת בידי זבולון, בידי שמעון ובידי ראובן בסדר זה.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיף 177 לחוק סדר דין פלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982

177. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ולא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר, יהא סדר חקירת העדים כזה :

(1) היה העד עד תביעה – יחקרוהו הנאשמים חקירה שכנגד לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום ;

(2) היה העד עד סניגוריה – יחקרוהו חקירה ראשית תחילה הנאשם שביקש שמיעת עדותו ואחר כך יתר הנאשמים לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ובחקירה חוזרת – בהיפוך הסדר האמור.

יישום – מילות החוק.

33. במהלך המשפט טען הנאשם טענת פסלות נגד השופטת בבית משפט השלום בפתח תקווה. השופטת דנה בטענה, קיבלה את הטענה ופסלה את עצמה.
מה הדין?

- א. התביעה אינה רשאית לערער על ההחלטה.
- ב. התביעה רשאית לערער על ההחלטה רק בסיום המשפט במסגרת הערעור הכולל על פסק הדין.
- ג. **התביעה רשאית לערער על ההחלטה באופן מיידי.**
- ד. התביעה רשאית לבקש רשות ערעור על ההחלטה, ואם לא תינתן הרשות, תהיה התביעה רשאית לערער על ההחלטה בסיום המשפט במסגרת הערעור הכולל על פסק הדין.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיף 77א לחוק בתי המשפט (וסח משולב), התשמ"ד-1984,
סעיף 147 לחוק סדר דין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982

77א. (א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

147. (א) **בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט יודיע על כך לבית המשפט, ומשהודיע יופסק המשפט ולא יימשך עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט, ובמותב – אב-בית-הדין, מנימוקים שיירשמו, שיש להמשיך במשפט.**
(ב) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים מהיום שבו הודעה לבעלי הדין החלטת השופט.

(ג) הוחלט להמשיך במשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי נשיא בית המשפט העליון או השופט שדן בערעור, ובמותב – אב-בית-הדין, להורות על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.
(ד) מי שדן בערעור יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם, ורשאי הוא לבקש מהשופט, אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

יישום – מילות החוק (ראה הדגשה).

34. נגד אביב הוגש כתב אישום בגין עבירת הגניבה. אביב מתכוון להציג כראיה מטעמו סרטון וידאו המראה שהוא לא ביצע את העבירה.
מה הדין?

- א. **על אביב מוטלת חובה להודיע לבית המשפט כי הוא מתכוון להציג ראיה זו לא יאוחר מ-3 ימים לפני מועד הדיון.**
- ב. על אביב מוטלת חובה להודיע לבית המשפט ולתביעה כי הוא מתכוון להציג ראיה זו לא יאוחר מ-3 ימים לפני מועד הדיון.
- ג. על אביב לא מוטלת כל חובה להודיע לבית המשפט על כוונתו להציג ראיה זו, אך מוטלת עליו החובה לאפשר לתביעה לעיין בראיה לפני מועד הדיון.
- ד. על אביב לא מוטלת כל חובה להודיע לבית המשפט על כוונתו להציג ראיה זו, ולא מוטלת עליו כל חובה לאפשר לתביעה לעיין בראיה לפני מועד הדיון.

התשובה הנכונה היא א'.

תקנה 57א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974
57 א. (א) **בעל דין המבקש להציג כראיה לפני בית המשפט מוצג וידאו, יודיע לבית המשפט על כוונתו לעשות כן לא יאוחר משלושה ימים לפני מועד הדיון.**
יישום – מילות התקנות, ראה הדגשה.

35. במהלך חקירה דחופה בעבירת השוד עלה צורך מיידי לבצע האזנת סתר לחשוד המרכזי לצורך פענוח השוד, ואין שהות מספקת לפנות לבית המשפט לקבלת צו.
מה הדין?

- א. קצין החקירות הממונה רשאי להתיר את האזנת הסתר בכתב.
- ב. קצין החקירות הממונה, ובהיעדרו קצין תורן אזורי, רשאים להתיר את האזנת הסתר בכתב.
- ג. **המפקח הכללי של המשטרה רשאי להתיר את האזנת הסתר בכתב.**
- ד. לא ניתן להתיר את האזנת הסתר בנסיבות אלה.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיף 7 לחוק האזנות סתר, התשל"ט-1979

7. (א) **שוכנע המפקח הכללי של המשטרה כי לשם מניעת פשע או גילוי מבצעיו יש צורך בהאזנת סתר שאיננה סובלת דיחוי וכי אין סיפק לקבל בעוד מועד היתר לפי סעיף 6, רשאי הוא להתיר בכתב את ההאזנה; ההיתר יכלול פרטים כאמור בסעיף 6(ד) ומשך תקפו לא יעלה על ארבעים ושמונה שעות.**
(ב) נתן המפקח הכללי של המשטרה היתר לפי סעיף זה, יודיע על כך בכתב מיד ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה רשאי לבטל את ההיתר.
יישום – ראה האמור בסעיף החוק, מודגש.

36. נגד שחר הוגש כתב אישום בגין עבירות הונאה. התביעה מעוניינת להגיש לבית המשפט רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי לתמיכה בטענותיה.
מה הדין?

- א. על התביעה להגיש את הראיה המקורית בלבד, והעד המגיש יהיה בנקאי או פקיד של התאגיד הבנקאי.
- ב. על התביעה להגיש את הראיה המקורית בלבד, והעד המגיש לא יהיה בהכרח בנקאי או פקיד של התאגיד הבנקאי.
- ג. התביעה רשאית להגיש העתק צילומי של הראיה, והעד המגיש יהיה בנקאי או פקיד של התאגיד הבנקאי.
- ד. **התביעה רשאית להגיש העתק צילומי של הראיה, והעד המגיש לא יהיה בהכרח בנקאי או פקיד של התאגיד הבנקאי.**

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיפים 39, 41 לפקודת הראיות (נוסח משולב), התשל"א-1971

39. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת בעל דין בהליך משפטי, לצוות שהמבקש יהא רשאי, לצורך אותו הליך, לבדוק ולהעתיק כל רישום שברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי.
(ב). **צו לפי סעיף זה אפשר שיינתן בלי להזמין את התאגיד הבנקאי או כל בעל דין אחר או לאחר שהוזמנו, והצו יומצא לתאגיד הבנקאי שלושה ימים תמימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.**

41. ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית על ידי העתק צילומי של הרשומה.

יישום – ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית של בנק על ידי העתק צילומי של הראיה. העד המגיש לא יהיה התאגיד הבנקאי. ראה מודגש בחוק.

37. גל מואשם בעבירות מין חמורות שביצע בשני ילדים בני 10 בנוכחות שניהם. עדי התביעה הם שני הילדים בלבד, והוחלט שהילדים יעידו בעצמם נגד גל כעדי התביעה.
מה הדין?

א. לא ניתן להרשיע את גל על סמך עדותם של שני הילדים אלא אם יש בחומר הראיות סיוע.
ב. לא ניתן להרשיע את גל על סמך עדותם של שני הילדים אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוק.
ג. לא ניתן להרשיע את גל על סמך עדותם של שני הילדים אלא אם יש בחומר הראיות דבר מה נוסף.
ד. ניתן להרשיע את גל על סמך עדותם של שני הילדים בלבד.

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיף 55 לפקודת הראיות (נוסח משולב), התשל"א-1971
55. (א) בית המשפט השומע עדותו של קטין, שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, יזהירו תחילה בלשון המובנת לקטין, שעליו להעיד את האמת, את כל האמת ואת האמת בלבד.
(ב). לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של קטין שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

יישום – מדובר בעדות של שני הילדים, לכן מודבר בחיזוק.

38. שר הביטחון הכריז בהכרזה קבועה על ארגון כארגון טרור. במהלך משפט פלילי המתנהל בבית המשפט המחוזי, שבו ביקשה התביעה להסתמך על הכרזה זו, העלה בעל דין את הטענה כי ההכרזה האמורה נעשתה שלא כדין. אין מחלוקת כי לשאלה זו השלכות על תוצאות ההליך המשפטי המתנהל.
מה הדין?

א. על בית המשפט המחוזי להכריע בטענה זו קודם שימשיך במשפט. צד המעוניין לתקוף משפטית את החלטת בית המשפט המחוזי יצטרך לפנות בבקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
ב. על בית המשפט המחוזי להכריע בטענה זו קודם שימשיך במשפט. צד המעוניין לתקוף משפטית את החלטת בית המשפט המחוזי יוכל לעשות כן רק במסגרת ערעור על פסק הדין.
ג. בית המשפט המחוזי אינו מוסמך לדון בטענה האמורה.
ד. על בעל הדין להגיש עתירה מנהלית נגד הכרזת שר הביטחון ובמקביל לבקש מבית המשפט המחוזי לעכב את הדיון במשפט הפלילי עד להכרעה חלוטה בה.

התשובה הנכונה היא ג'.

סעיף 19 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016
19. (א) בכל הליך משפטי, לרבות הליך משפטי לפי חוק זה, לא יזדקק בית משפט לטענה כי חבר בני אדם או אדם שהוכרז לפי הוראות פרק זה אינו ארגון טרור או פעיל טרור, לפי העניין, או לטענה שעניינה בטלותה של הכרזה על ארגון טרור או על פעיל טרור, וסעיף 76 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, לא יחול לעניין זה.

(ב). אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, לפי סעיף 15(ג) ו-(ד) לחוק-יסוד: השפיטה.

יישום – מילות החוק.

39. לפני שנתיים נמצאה גופת אדם ביער במחוז המרכז. נסיבות המוות לא פוענחו והמנוח הובא לקבורה. לאור התפתחויות בפרשה מעוניין קצין משטרה שהקבר ייפתח ותיערכנה בדיקות בשרידי הגופה. סבו של המנוח מתנגד לפתיחת הקבר.
מה הדין?

א. על קצין המשטרה להגיש בקשה לבית משפט השלום הקרוב ביותר למקום הקבורה להורות על פתיחת הקבר ועריכת הבדיקות. החלטת בית המשפט ניתנת לערעור על ידי סבו של המנוח.
ב. **על קצין המשטרה להגיש בקשה לאחד מבתי משפט השלום במחוז המרכז להורות על פתיחת הקבר ועריכת הבדיקות. החלטת בית המשפט ניתנת לערעור על ידי סבו של המנוח.**
ג. על קצין המשטרה להגיש בקשה לבית המשפט המחוזי מרכז להורות על פתיחת הקבר ועריכת הבדיקות. החלטת בית המשפט ניתנת לערעור על ידי סבו של המנוח.
ד. על קצין המשטרה להגיש בקשה לאחד מבתי משפט השלום במחוז המרכז להורות על פתיחת הקבר ועריכת הבדיקות. החלטת בית המשפט ניתנת לערעור על ידי בנו או בתו של המנוח אך לא על ידי סבו.

התשובה הנכונה היא ב'.

סעיפים 19, 27 לחוק חקירת סיבות מוות, תשי"ח-1958

19. מת אדם ויש יסוד סביר לחשש שסיבת מותו אינה טבעית או שמותו נגרם בעבירה, וכן מת אדם בהיותו נתון במעצר או במאסר או בהיותו מאושפז בבית חולים לחולי נפש או במוסד סגור לילדים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, קצין משטרה, רופא או כל אדם מעוניין, לבקש מאת שופט של בית משפט השלום שבתחום שיפוטו אירע המוות או נמצאת הגווייה (להלן – שופט חוקר) לחקור בסיבת המוות.
בסעיף זה, "אדם מעוניין" – בן זוגו של הנפטר, הוריו, הורי הוריו, צאצאיו, אחיו ואחיותיו.

27. על צו לפתיחת קבר לפי סעיף 26, רשאי כל אדם מעוניין, כמשמעותו בסעיף 19, וגוף מוכר, כמשמעותו בתקנות האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ד-1954, לערער לפני בית המשפט המחוזי.

יישום – קצין משטרה יכול לבקש משופט שלום במחוז מרכז לחקור בסיבת המוות. סבו של המנוח, נכנס תחת ההגדרה של אדם מעוניין, לכן הוא יכול לערער על ההחלטה לחקור.

40. שר האוצר פרסם הודעה על כוונתו לרכוש קרקע לצורכי ציבור. בתגובה הוגשו 3 התנגדויות לרכישת הקרקע. את האחת הגיש ראובן, הטוען שהוא הבעלים של הקרקע, את השנייה הגיש שמעון, הטוען אף הוא לבעלות על הקרקע, ואת השלישית הגיש לוי, הטוען שהוא בעל זיקת הנאה על הקרקע.

מה הדין?

- א. על בית משפט השלום שבאזור שיפוטו מצויה הקרקע ליישב את הסכסוך לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, ראובן, שמעון או לוי.
- ב. על בית משפט השלום שבאזור שיפוטו מצויה הקרקע ליישב את הסכסוך לבקשת ראובן, שמעון או לוי בלבד.
- ג. על בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו מצויה הקרקע ליישב את הסכסוך לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, ראובן או שמעון בלבד.
- ד. **על בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו מצויה הקרקע ליישב את הסכסוך לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, ראובן, שמעון או לוי.**

התשובה הנכונה היא ד'.

סעיפים 2, 9 לפקודת הקרקעות (רכשה לצרכי ציבור), 1943

9. אם לא הוגשה תביעה למי שהורה שר האוצר בהודעה לפי סעיף 5 במשך חודשיים מתאריך פרסומה של ההודעה לפי סעיף 5 ברשומות או אם לא באו מגיש התביעה ושר האוצר לכלל הסכם בענין סכום הפיצויים שיש לשלמו בעד הזכות או טובת ההנאה באותה קרקע השייכת לאותו אדם, או אם אותו אדם לא הגיש הוכחות מספיקות לחיזוק תביעתו, או אם הוגשו תביעות נבדלות וסותרות ביחס לאותה קרקע, או אם טוענת הממשלה שהקרקע היא אדמת-ממשלה פנויה, הרי סכום הפיצויים המגיע, אם מגיעים פיצויים כאלה, **וכל סכסוך כזה בענין טובת ההנאה או הזכות, ייושב ע"י בית המשפט שיהא לו שיפוט לברר את כל העניינים הנזכרים בסעיף זה ולפסוק בהם לפי בקשה שיגישנה היועץ המשפטי לממשלה או לפי בקשת כל אדם שיש לו, או התובע, כל זכות או טובת הנאה בכל קרקע הנזכרת בכל מודעה כאמור לעיל.**

יישום – ראה האמור בסיפא של סעיף 9, מודגש.